

GAB 65

Γαβριήλ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ.

2163

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΧΡΟΝΙΚΟΝ " ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ "

Έτος ΙΒ'. 20 Νοεμβρίου 1892. Άριθμ. 38.

«Μητροπολίτης Τραπεζοῦντος.—Έπειδὴ ἐσχάτως νέα διετυπώθησαν παράπονα κατὰ τοῦ ἐνταῦθα, ὡς γνωστόν, παρεπιδημοῦντος πανιερ. μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κ. Γαβριήλ, ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ χθεςινῇ αὐτῆς συνεδρίᾳ διεβίβασεν αὐτῷ ἀντίγραφον τῆς νέας ταύτης κατηγορητηρίου ἀναφορᾶς, ὅπως ἡ Α. Π. ἀπαντήσῃ καὶ εἰς τὰς νέας ταύτας αἰτιχάσεις».

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Α' ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

. . . Β'. Κατηγοροῦμεν αὐτοῦ ἐπὶ ἀπειθείᾳ πρὸς τὴν Μητέρα Μ. Ἐκκλησίαν ἀσυστόλῳ, διότι οὐ μόνον πάντοτε ἔλεγε καὶ διέδιδεν ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει ἀνώτερόν του κανένα, οὔτε Σύνοδον οὔτε Πατριάρχην, ἀλλὰ καὶ περιεφρόνει πάντα τὰ σεβαστὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὸν μὲν ἀποκαλῶν βλάχα, τὸν δὲ διδάσκαλον καὶ τὸν ἄλλον . . . Ὅπερ δὲ μέγιστον, καὶ ὅτε, μετακαλούμενος, ἵνα ἀπολογηθῇ, ἀντὶ νὰ συμμορφωθῇ τῇ ἀνωτέρᾳ κελεύσει καὶ αὐτοπροσώπως ὑποστηρίξῃ τὰ δίκαιά του, ἂν ἔχῃ, ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ἀπέφευγεν ἐκ περιφρονήσεως, ὅτε δὲ τηλεγραφικῶς τῷ εἰδοποίησε πατριαρχικὸς ὑπάλληλος φίλος του, ὅτι θὰ παυθῇ, ἂν δὲν σπεύσῃ νὰ ἔλθῃ, τότε δὲν συνεστᾶλη ὁ . . . ν' ἀποκαλέσῃ ἐνώπιον πλήθους τὴν μὲν Μητέρα Ἐκκλησίαν γραίδιον ἐψιμμιθιωμένον, τὴν δὲ Α. Θ. Παναγιότητα βλάχα.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΠΙΤΤΑΚΙΟΝ

Νεόφυτος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντι-
νουπόλεως νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πα-
τριάρχης.

Ἀριθμ. Πρωτ. 6535

† Ἱερώτατε Μητροπολίτα Τραπεζοῦντος, Ὑπέρτιμε
. . . Ἐπισυνάπτομεν ἐν τῷ παρόντι ἀντίγραφον περι-
κοπῆς κατηγορητηρίου ἐγγράφου κατὰ τῆς αὐτῆς ἱερό-
τητος, διαβιβασθέντος τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἀξιούμεν αὐ-
τήν, ὅπως ἐγγράφως ἀπολογηθῇ ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῷ δια-
λαμβανομένων. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ . . .

αω 46 Νοεμβρίου ιθ'.

✠ Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ

Ἀναγράψαντες ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας ἐκκλησιαστικὸν χρονικόν, σχετιζόμενον πρὸς τὸ μητροπολιτικὸν ζήτημα Τραπεζοῦντος, κατὰ καθήκον δημοσιογραφικῆς ἀμεροληψίας δημοσιεύομεν τὴν ἐπομένην πρὸς τὴν εἶδησιν ἐκείνην ἀπάντησιν :

Ἀξιότιμε κύριε συντάκτα τοῦ « Νεολόγου ».

Σχετικῶς πρὸς τὸ ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας τῇ παρελθούσῃ δευτέρᾳ ἀναδημοσιευθὲν ὑφ' ὑμῶν ἐκκλησιαστικὸν χρονικὸν περὶ τοῦ μητροπολιτικοῦ ζητήματος Τραπεζοῦντος καθήκόν μου ὑπολαμβάνω, ὅτε ἀκριβῶς τὰ πράγματα γινώσκων καὶ ὑπὲρ τοῦ γοήτρου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀληθείας ἐνδιαφερόμενος, ν' ἀπευθύνω ὑμῖν τὰ ἐξῆς πρὸς διαφώτισιν τοῦ τυχόν δυναμένου νὰ πλανηθῇ δημοσίου καὶ ὅπως μὴ καὶ ὁ **Νεολόγος**, ὡς ἀναδημοσιεύσας τὸ ἐν λόγῳ χρονικόν, ἄκων συντελέσῃ εἰς τὴν παραπλάνησιν ταύτην.

Ἐάν, κ. συντάκτα, δι' ἐν οἷονδήποτε κοινωνικὸν πρόσωπον, εἷς ἠθικὸς χαρακτήρ, κρίνων αὐτὸ ἐν ταῖς κοινωνικαῖς τοῦ ἐνεργείας, δικαιούται ν' ἀρέσκηται, βλέπων αὐτὰς περιβεβλημένας τὸ εὐγενὲς ἔνδυμα τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ χαρακτῆρος, ὡς ὄντος στοιχείου ἀπαρα-

τήτου **τῆς καλῆς ἀνατροφῆς**, προκειμένου ἄρα γε περὶ δημοσιογραφικοῦ τινὸς ὀργάνου ὁ αὐτὸς καὶ ἐνταῦθα δὲν ἀπαντᾷ τὸ αὐτό ; Βεβαιότατα, ναί. Διότι καὶ τὸ δημοσιογραφικὸν ὄργανον ζῇ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἠθικοὺς ὅρους καὶ τὰς αὐτὰς ἠθικὰς κοινωνικὰς σχέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας καὶ ἐν ἠθικὸν ἄτομον.

Ἐὰν δέ τις, περαιτέρω κρίνων, ἤθελεν ἀναζητῆσαι τὰς μεταξὺ ἐνὸς ἠθικοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ προσώπου καὶ ἐνὸς δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου διαφοράς, βεβαιότατα δὲν θ' ἀνεζήτηται ταύτας ἐν τῇ ποσότητι ἀπλῶς, ἥτοι λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸν ἠθικὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας ἐκάστου.

Ἐὰν δὲ περαιτέρω τὸ δημοσιογραφικὸν ὄργανον δὲν εἶναι τυχὸν **ἀπλοῦς** τις ἠθικοκοινωνικὸς παράγων, ἀλλὰ περιβέβληται καὶ τίτλον ειδικότητός τινος, τὸν εὐγενῆ τίτλον **τῆς ἐπίσημότητος**, ἄρα γε αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ κρίνοντος κατὰ τὴν σχέσιν ταύτην δὲν ὥς φαίνεται ὅτι θὰ ᾧσιν αὐστηρότεροι, θὰ ᾧσι τῆς αὐτῆς δυνάμεως πρὸς τὴν μεταξὺ ἐνὸς ἀπλοῦ ἰδιώτου καὶ ἐνὸς ἐπίσημον δημοσίαν θέσιν κατέχοντος προσώπου κρίσιν σας ; Καὶ βεβαιότατα. Καὶ ἰδοὺ ἀκριβῶς ὁ λόγος, ὅστις πείθει ἡμᾶς παρὰ τὴν τέως ἐφεκτικότητα ἡμῶν ἀπὸ τοῦ εἰς τὸν ὀρίζοντα τῆς Ἐκκλησίας ἀναφανέντος μητροπολιτικοῦ ζητήματος Τραπεζοῦντος, ἵνα κατέλθωμεν εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, ἀγωνιζόμενοι, ὁμολογοῦμεν μετὰ παρησίας, οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ προσώπου τῆς Α. Σ. τοῦ μητροπολίτου κ. Γαβριήλ, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τοῦ ἀληθοῦς συμφέροντος αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν μερικότητα μὴ ἀδιαφοροῦντες καὶ κατὰ τὴν γενικότητα μὴ δειλιάζοντες.

Ἡ Ἑκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια, ἥτοι τὸ ἐπίσημον τῆς Ἑκκλησίας ὄργανον, ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ τελευταίῳ αὐτῆς φύλλῳ τὴν 20 λήγοντος, οὐχὶ νῦν τὸ πρῶτον τοῦ ζητήματος ἀπτομένη, ἐπὶ λέξει τὰ ἐξῆς καὶ ὑπὸ τοῦ **Νεολόγου** ἀναδημοσιευθέντα : « Ἐπειδὴ ἐσχάτως νέα διετυπώθησαν **παράπονα** κατὰ τοῦ ἐνταῦθα, ὡς γνωστόν, παρεπιδημοῦντος Πανιερωτάτου μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κυρίου Γαβριήλ, ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ χθεσινῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς διεδίδασκεν αὐτῷ ἀντίγραφον τῆς νέας ταύτης κατηγορητηρίου ἀναφορᾶς, ὅπως ἡ Α. Πανιερότης ἀπαντήσῃ καὶ εἰς τὰς νέας ταύτας αἰτιάσεις ».

Καὶ πρῶτον ἀγνοοῦμεν, κ. συντάκτα, πῶς συμβαίνει ὥστε ἡ σύνταξις τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας, ὅσακις περὶ τοῦ μητροπολίτου ἁγίου Τραπεζοῦντος γίνεται λόγος, οὐδέποτε ν' ἀναγράψῃ τὰ πράγματα ἀκριβῶς ὡς ἔχουσιν· διότι καὶ ἄλλοτε κατ' ἐπανάληψιν τὰς ἐκ Τραπεζοῦντος καὶ Κερασοῦντος ἐνεργείας ὑπὲρ τοῦ μητροπολίτου τῶν κανονικῶν Σωματείων τῶν κοινοτήτων τούτων εἶχεν ἀναγράψῃ ὡς **ιδιωτικὰς** καὶ νῦν τὰ ἀναλήθη καὶ ἀνακριβῆ δημοσιεύει, ἄγνοιαν παντελῆ ἀποδεικνύουσα ἢ προσποιουμένη τῶν ἀναφορῶν, αἵτινες, χιλιάδας ὑπογραφὰς φέρουσιν, ἀπὸ τὴν πᾶσαν ἐπαρχίαν ὑπὲρ τοῦ μητροπολίτου ἀφίχθησαν ἥδη.

Β'. Κινδυνεύομεν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἐκουσίως ἡ σύνταξις τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας παρουσιάζεται ἀγνοοῦσα ὅτι τὸ διὰ δεπτοῦ πατριαρχικοῦ πιπτακίου ἀπλῶς, ἥτοι μὴ προερχομένου κατὰ γνώμην ἢ ἀπόφασιν τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, διαδιδασθὲν αὐτῷ τῷ μητροπολίτῃ ἔγγραφον, εἰς ὃ ζητεῖται ἀπάντησις, δὲν εἶναι

οὔτε ἔγγραφον, οὔτε ἀναφορά, ἀλλ' ἀπόσπασμα ἐγγράφου ἢ ἀπόσπασμα κατηγορητηρίου, ὡς λέγει, ἀναφορᾶς, ὅπερ τοσοῦτον καὶ παρὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότῃτος ἐθεωρήθη ὑπερβολικόν, ὥστε Αὕτη διὰ τὴν χαρακτηρίζουσαν Αὐτὴν μεγαλοφροσύνην, χάριν τυπικότητος μᾶλλον ἢ διὰ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἐγγράφου, ἀπέστειλε τῷ μητροπολίτῃ **ἐν ἀποσπάσματι**, μὴ φέροντι **οὐδεμίαν ὑπογραφήν**, μὴ δηλοῦντι τὸν τόπον τῆς προελεύσεώς του ἢ τὸν χρόνον τῆς συντάξεώς του, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἐξαιτουμένη ἀπλούστατα τὴν ὁμολογίαν τοῦ μητροπολίτου ἄνευ μαρτυρίας τρίτου· διότι ἄλλως τὰ ἀναπόφευκτα ταῦτα στοιχεῖα διὰ τὴν τοῦ τρίτου μαρτυρίαν βεβαιότατα θὰ ἐνυπῆρχον. Τοῦτο δὲ οὐδὲν ἕτερον βεβαίως σημαίνει ἢ ὅτι παρ' οὗ ἔδει ἐχαρακτηρίσθῃ οὐχὶ βεβαίως σπουδαῖον. Καὶ πραγματικῶς ἐάν τις τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀποσπάσματος ἤθελεν ἀναγνώσει, ἤθελε μὲν λυπηθῇ διὰ τὴν μωρίαν τοῦ ἐπιστέλλοντος ἐκ Τραπεζοῦντος ἀσεβοῦς κατηγοροῦ, ἀλλὰ ταῦτοχρόνως ἤθελε χαρακτηρίσει αὐτὸ ὡς γελοῖον· ἢ δὲν εἶναι ἄρᾳ γε γελοῖος ὁ γείτων, ὅταν ἔρχεται καὶ λέγει εἰς τὴν μητέρα τοῦ παιδίου : Κυρὰ γειτόνισσα, τὸ παιδί σου εἶναι ἀπειθὲς πρὸς σέ, τὴν μητέρα ! Αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς εἶναι τὸ περιεχόμενον ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ ἀποσπάσματος. β') Δὲν εἶναι τὸ ἀποσταλὲν οὔτε **παράπονον** οὔτε **αἰτίασις**, ἀλλ' εἶναι μυσαρὰ μὲν **καταγγελία** δι' ὃν τινα πιστεύει αὐτήν, μυσαρὰ δ' ἐπίσης **δυκοφαντία** δι' ὃν τινα δὲν πιστεύει αὐτήν. Τὸ δὲ μέγεθος τῆς καταγγελίας καὶ ἡ τόλμη τοῦ καταγγελέως πείθουσιν ἡμᾶς, ὅτι δὲν εἶναι παντάπασιν ἐπαρχιακὸς ὁ νοῦς, ὁ συλλαβὼν ταύτην τὸ πρῶτον, ἀλλὰ καταπροδίδει μᾶλλον

αὐτοῦτο, ἢ ὅτι τὸ ἐν Τραπεζοῦντι χαλκεῖον εἶναι ὑποκα-
 τίστημα ἑτέρου, ἐδρεύοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἢ
 ἐκεῖνο μὲν εἶναι ἡ ἔδρα τῆς ἐργασίας, ἐνταῦθα δὲ εὐρί-
 σκεται τὸ καλλυντήριον τοῦ ἀρχικοῦ χαλκείου. Διότι ὑ-
 ἀρχεὶ πρόχειρος τῷ βουλευομένῳ ἐπιστολῇ τρίτου, ἐκ
 Τραπεζοῦντος καταγομένου, καὶ ἐκεῖθεν γραφεῖσα ὑπὸ
 ἡμερομηνίαν 7 νοεμβρίου, ἥτις μεταξὺ τῶν ἄλλων λέγει
 καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἀκούσατε καὶ ἐν ἀστεῖον· πρὸ ἡμερῶν
 τινῶν ἦλθε τηλεγράφημα **αὐτόθεν** παρὰ Α. Κακουλίδου
 εἰς τὸν ἐνταῦθα Γρηγόριον Καπαγιαννίδην, κατὰ λάθος
 δὲ ἀντὶ Γρηγόριον Κακουλίδην· ὁ κύριος Γ. Καπαγιαν-
 νίδης ἔλειπεν εἰς τὸ χωρίον, καὶ τὸ τηλεγράφημα ἐνε-
 χειρίσθη ὁ ὑπάλληλός του Ἀθανάσιος, ἔχον οὕτω: «Πράγ-
 »ματα διαφορετικά. Τηλεγραφήσατε Κολάσση ἐνεργῆσαι
 »ἐν δημοσιογραφίᾳ κατὰ μητροπόλιν. Συλλέξατε πᾶν
 »ὅ,τι κατὰ μητροπόλιν» κτλ. κτλ. γ'. Τὸ καταγ-
 γελλόμενον δὲν εἶναι **νέον** παράπονον, **νέα** αἰτίαις,
 ἀλλ' εἶναι καταγγελία παλαιότερα τῆς ἐνταῦθα ἀφί-
 ξεως τοῦ μητροπόλιν. Ἐφθάσε δὲ ἐν τριῶν μορ-
 φαῖς: 1) ἐν τηλεγραφίᾳ, ἐν ᾧ δὲν δηλοῦται τόπος
 καὶ χρόνος· 2) ἐν ἀναφορᾷ Δημητρίου τινὸς Τεζαΐδου,
 αἰτοῦντός τι καὶ παρεμβαλόντος τὴν καταγγελίαν, ἀλλὰ
 δηλοῦντος καὶ τόπον καὶ χρόνον· καὶ 3) ἐν τῷ ἀνὰ χεῖ-
 ρας ἀποσπάσματι δηλοῦται ὅτι ἐρρέθη μὲν ἡ **ὑβρις**
 παρὰ τοῦ μητροπόλιν, ἀλλ' **ἐπὶ πλῆθους**. δ'). Τὸ
 καταγγελλόμενον δυνατόν νὰ ᾖναι **αἰτίαις**, ἀλλ' οὐ-
 δόλως εἶναι **παράπονον** ἢ πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι
 ἡ εὐσεβεστάτη θρησκευτικὴ συνείδησις τοῦ καταγ-
 γελέως ἠνοχλήθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ διαμαρτυρηθῇ,

καὶ τότε βεβαίως παύει ἡ καταγγελία τοῦ εἶναι καὶ ἀπλῆ **αἰτία**. Θὰ ἔπραττε βεβαίως ἀρμοδιώτερον τῇ ἱερᾷ ἀποστολῇ της ἡ **Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια**, ἂν ὁ ἀξιότιμος κύριος συντάκτης αὐτῆς ἐγκατέλειπε τὸ στάδιον τῶν ἀνακριθειῶν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τοῦ μητροπολίτου Τραπεζοῦντος, καὶ κατεγίνετο εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν πρὸς φωτισμὸν τῆς κοινῆς γνώμης δημοσίευσιν, εἰς τὸ ἀπαντῆσαι εἰς τὰς ἐξῆς σπουδαιοτάτας καὶ θεμελιώδεις ἐρωτήσεις :

Α'. Ὑπάρχει λόγος κανονικός, ὅστις ὑπηγόρευσε τὴν ἔλευσιν τοῦ μητροπολίτου Τραπεζοῦντος εἰς Κωνσταντινούπολιν ; διότι ἡμεῖς γνωρίζομεν ὅτι εἰς μητροπολίτης τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου διορίζεται ἰσόβιος καὶ κατὰ συνέπειαν, προβλεπομένην ὑπὸ νόμου ἐιδικοῦ, **ἀμετακίνητος**.

Β'. Ὑπάρχει λόγος κανονικός, ὅστις αἰτιολογεῖ τὸν τρόπον τῆς προσκλήσεως ἐνὸς μητροπολίτου τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, καθ' ὃν τρόπον οὗτος προσεκλήθη ; διότι ἡμεῖς γινώσκομεν ὅτι προδιαγράφεται ὁ τρόπος καὶ αἱ περιστάσεις ὑπὸ νόμου ἐιδικοῦ τῆς προσκλήσεως ἐνὸς μητροπολίτου.

Γ'. Ὑπάρχει λόγος κανονικός, ὅστις αἰτιολογεῖ καὶ τὴν παράτασιν τῆς διατριβῆς τοῦ μητροπολίτου Τραπεζοῦντος ἐν Φαναρίῳ ; Διότι ἡμεῖς γνωρίζομεν τὸ μὲν ὅτι κατεσπενυσμένως διὰ τηλεγραφημάτων προσεκλήθη ὁ μητροπολίτης Τραπεζοῦντος, τὸ δέ, καθ' ἧ καὶ ἡ **Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια** διεβεβαίωσεν, ὅτι προσεκλήθη οὗτος, **ἵνα καὶ προφορικῶς δώσῃ ἐξηγήσεις τινάς**. Ἐν τούτοις παρέρχεται εἰς καὶ ἡμῖς μὴν ἀπὸ τῆς ἐνταῦθα

ψίξεώς του, καὶ ὅμως οὐδόλως προσεκλήθη εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον, ἵνα καὶ **προφθορικῶς** συμπληρώσῃ τὴν ἀπολογία του. Ἐνῶ τοῦναντίον γνωρίζομεν τὸν ὑστέρον νόμον, τὸν ἀπαγορεύοντα παντὶ μὴ συνοδικῶ ἱεροχιερεῖ, ἐν ἐνεργείᾳ, ἵνα πλεόν τῶν 15 ἡμερῶν διαμείνῃ ἐν Φαναρίῳ.

Δ'. Ὑπάρχει **λόγος κανονικός**, ὅστις αἰτιολογεῖ ὅτι ὁ μὲν μητροπολίτης Τραπεζοῦντος ἐπαψῆκε τὴν τάλαιναν ἐπαρχίαν του περιδιαβάζων ἐν Φαναρίῳ, αὕτη δὲ λυμαίνεται ὑπὸ χολέρας, καὶ περὶ ἄλλα μὲν οὗτος τρέπεται παρὰ τοὺς θεμελιώδεις τῆς Ἐκκλησίας ἱεροὺς κανόνας, καθ' οὓς, ἐνῶ οὐδαμῶς οὐδέποτε ἐν πολέμῳ ἢ λοιμικῇ νόσῳ ἢ σεισμῳ ἢ διωγμῳ ἐγκαταλείπει τὴν ἐπαρχίαν του ὁ ποιμὴν, πολλῶ τὲ μᾶλλον κατὰ ἐπιδρομὴν τῆς χολέρας; Καὶ δι' ἄλλους μὲν σπουδαιωτάτους λόγους, ἀλλὰ μάλιστα διὰ τοὺς ἐξῆς κοινωνικοὺς λόγους, α') ὅτι οἱ ἑγγαμοὶ ἱερεῖς, τῇ οἰκογενείᾳ προσπεφυκότες, πλήρεις δειλίας εἰσὶ καὶ ἀποδυσπετοῦσι τὰ πολλὰ, καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ μυρία τὰ ἐπακολουθοῦντα κακά· β') ἡ ἀκίνησία τῆς ἀγορᾶς ἐπακολουθεῖ, καὶ ταύτη ἡ ἔλλειψις τῆς ἐργασίας, καὶ ταύτη ἡ στέρησις καὶ τοῦ ἐπιουδίου ἄρτου ἀκόμη εἰς τὰ πλήθη καὶ οὐχὶ ἀπλῶς εἰς τοὺς πένητας τοὺς συνήθεις, καὶ ἐντεῦθεν ἄμεσος ὑπαγορεύεται ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ἡ παρουσία καὶ παράστασις τοῦ μητροπολίτου εἰς τὸ ποίμνιόν του. Καὶ πραγματικῶς, ἂν ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἡ παρουσία καὶ παράστασις τοῦ ποιμένου δὲν εἶναι ἀναγκαιοτάτη, ὑπὸ ποίας λοιπὸν περιστάσεις εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἀποστολὴ τοῦ μητροπολίτου; . . .

Τελευταῖος δὲ ὑπάρχει καὶ ὁ ἐξῆς σπουδαιότατος **ἱστο-
ρικός λόγος** διὰ τὴν δυστυχῆ ἐπαρχίαν Τραπεζοῦντος,
εἰς ὃν καθῆκον ἱερὸν ἔχει ἡ **Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια**
ἵνα δώσῃ μίαν αἰτιολογίαν ἀπαντητικήν. Διὰ τί ἄρα γε
καὶ πῶς μετεβλήθη ἀπὸ τοῦ 1863 καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἐπαρ-
χία Τραπεζοῦντος κατὰ τὰς ἀρχιερατείας Κωνσταντίου,
Γρηγορίου καὶ Γρηγορίου, Φιλαρέτου καὶ Γαβριὴλ εἰς ἀ-
ληθῆ καὶ πραγματικὴν **θεραπαινίδα ὀλιγίστων**; Λαοὶ
καὶ πλῆθη καὶ λοιποὶ ἄρχοντες δὲν ἔχουσι ψῆφον καὶ ἐ-
κάστοτε μὲν παρορᾶται ἡ φωνὴ αὐτῶν, λαμβάνεται δὲ
μόνον ὑπ' ὅψιν ἡ φωνὴ τῶν **ὀλιγίστων τούτων**; ἢ ταῦτα
δὲν εἶναι ἀληθῆ; ἀλλὰ πρόχειρα, χάρις τῷ Θεῷ, εἰδὶ τὰ
πρακτικὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. . . .

Ἴδου λοιπὸν τὰ θέματα, δι' ἅπερ ἔχεις ἀποστολὴν
ἱερὰν, κύριε συντάκτα τῆς **Ἐκκλησιαστικῆς Ἀλη-
θείας**, καὶ περὶ τὰ ὅποια ὀφείλεις νὰ λέγῃς τὴν ἀλή-
θειαν καὶ μόνην τὴν ἀλήθειαν. Ἐὰν δὲ τυχὸν κρεῖσσον
τῆς διγῆς δὲν ἔχῃς νὰ λέγῃς τι, κάλλιον διώπα.

Ἐν Κων/πόλει, τῇ 25 Νοεμβρίου 1892.

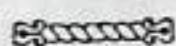
(Ι. ΜΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ).

Νεολόγος, 27 Νοεμβρίου 1892.

Παναγιώτατε Δέδοτα,

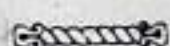
Ὡχόμεν, καὶ τὸ ὁμολογῶ μετὰ βαθυτάτης καὶ
 εἰλικρινοῦς θλίψεως, νύχόμεν, ἵνα μὴ ἐζητεῖτο
 τοιαύτη τις ἀπάντησις ἀπολογητικὴ καὶ δὴ **ἔγ-**
γραφος, οἷαν μοι διακελεύεται τὸ σεπτὸν μοι
 πατριαρχικὸν Πιπτάκιον τῆς 10' ὑπερμεσοῦντος,
 διὰ τὸ ἐπισυννημμένον **ἀπόσπασμα** νέας κατηγο-
 ρητηρίου, ὡς λέγει, ἀναφορᾶς. Ἐὰν δὲ εἰς τοῦτο
 κατέληγεν ἡ ἀνάγκη, μεταβαλλομένης τῆς Ἐκ-
 κλησίας λεληθότως διὰ τὴν κατ' ἐμοῦ καταφορὰν
 εὐαρίθμων μου ἐπαρχιωτῶν εἰς οὐσιώδη καὶ ἀ-
 ληθῆ ἀνακριτὴν ἀπὸ ἀνωτάτου δικαστοῦ, νύχό-
 μιν, ἵνα τοῦλάχιστον σπουδαιότερον ἐπιληφθῇ ἡ
 Μ. Ἐκκλησία τῆς ἐξετάσεως καὶ τῆς μυσαρᾶς
 ταύτης καταγγελίας, διαβιβάζουσά μοι οὐχὶ **ἄτε-**
λῶς εἰλημμένον ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ σώματος τῆς
 κατηγορητηρίου ἀναφορᾶς, ἀλλ' αὐτὴν ταύτην
 τὴν ἀναφορὰν, ἢ τοῦλάχιστον πιστὸν ἀντίγραφον
 αὐτῆς καὶ φέρον πάσας τὰς ἐν αὐτῇ ὑπογραφάς.
 Διότι τὸ διαβιθασθέν μοι δὲν δεικνύει τὰ κατηγο-
 ροῦντα πρόσωπα, δὲν δηλοῖ τὸν τόπον, οὔτε ὠρι-

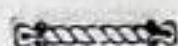
σμένως τὸν χρόνον, καθ' ὃν καὶ εἰς ὃν ἐρρήθη παρ' ἐμοῦ τὸ περιεχόμενον τοῦ κατηγορητηρίου, ἀλλ' οὐδὲ πρόσωπα σημειοῖ παρόντα, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἐρρήθη, καὶ παρ' ὧν καὶ δι' ἃ ἡδύνατό τις νὰ προσαγάγῃ ἀποδείξεις τοῦλάχιστον ἐγγράφους ἀπὸ μέρους τρίτων, καὶ ἐν ἀνάγκῃ ὁρκωσίας, ἢ τοῦλάχιστον, ἵνα γνωρίσῃ τις ἐὰν τὰ ὑπογράφοντα πρόσωπα εἶχον καθημερινὰς σχέσεις μὲ τὸν κατηγορούμενον, ὥστε νὰ γνωρίσωσι ταῦτα τὸν διαγραφόμενον καὶ ἀποδιδόμενον χαρακτῆρα εἰς τὸν Μητροπολίτην. Μὲ παραλείψεις δὲ σπουδαιοτάτων διὰ πᾶσαν πραγματικὴν ἀπόδειξιν στοιχείων, καὶ μὲ φερομένας ἀοριστολογίας «ὅτε» καὶ «ὅτε» «ἐπὶ πλείθους», οὐδεὶς βεβαίως ὑπὸ τὴν πραγματικὴν μορφήν τῆς ὑποθέσεως δύναται ν' ἀποφανθῇ καὶ ἀπολογούμενος ἔτι. Διότι, ἐὰν ἀπλῶς ὁ λόγος τοῦ ἀπολογουμένου ἦτο ἱκανὸς πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἐναντίου, βεβαιότατα περιττὴ νῦν καθίσταται ἀφ' ἐαυτῆς πᾶσα ἀπολογία, ἐπειδὴ ἐκ τῶν προτέρων ἀδύνατον καὶ ἀναληθὲς καταφαίνεται καὶ καταπροδίδεται τὸ περιεχόμενον τῆς μυσαρᾶς καταγγελίας, ἐπειδὴ εὐθὺς ἅμα ἔμσθον πρὸ μινὸς καὶ πλέον,

ὅτι πρὸ ἐμοῦ κατέφθασεν αὕτη ἐν τηλεγραφίᾳ-
τι καὶ διεκοινώθη διὰ τρίτου, ἔσπευσα ἤδη νὰ
διαβεβαιώσω περὶ τοῦ ἀναισχύντου ψεύδους αὐ-
τῆς τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην καὶ προσκυνητὴν
μοι Παναγιότητα· ὅτε δὲ τὸ δεύτερον διὰ τοῦ Α΄
Πατριαρχικοῦ Γραφείου ἀνεπισήμως μοι διεκοι-
νώθη ἡ αἴτησις Δημητρίου τινὸς Τεζαψίδου, πε-
ριλαμβάνουσα ὀριστικώτερον τὴν αὐτὴν καταγ-
γελίαν, τὴν αὐτὴν περὶ τὴν διάψευσιν αὐτῆς ἐπε-
δειξάμην προθυμίαν, ἐπειπὼν ὅτι εἰμὶ πρόθυμος
προσκαλούμενος ἐνώπιον τῆς Ἀγίας καὶ ἱερᾶς
Συνόδου, ἵνα κατηγορηματικώτατα διαψεύσω καὶ
ταύτην καὶ τὸν ὀρμαθὸν τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν.
Τοῦ ἀποσπάσματος λοιπὸν ἀτελεστάτου καὶ ἀο-
ρίστου ὄντος, διότι οὐδεμίαν οὐσιώδη καὶ πραγ-
ματικὴν λαβὴν δίδει εἰς τὸ νὰ προσαγάγῃ τις ἀ-
ποδείξεις τοῦ ἐναντίου, προερχομένης α΄) ἀπὸ τὸν
τόπον εἰς ὃν ἐρρήθη· β΄) ἀπὸ τὸν χρόνον, καθ' ὃν
ἐρρήθη, καὶ γ΄) ἀπὸ τὰ πρόσωπα ἐνώπιον τῶν ὁ-
ποίων ἐρρήθη, ἔρχομαι κατ' ἀνάγκην ἀπόλυτον εἰς
ἀνάλυσιν αὐτοῦ τοῦ ἀποσπάσματος, ἐξάγων ἀπλῶς
τὰ δυνατὰ ἠθικολογικὰ συμπεράσματα, ἅτινα καὶ
μόνα ἔχω πρόχειρα εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου.

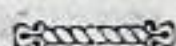
Καὶ α') τὸ ἀπόσπασμα κατηγορεῖ μου **ἐπὶ ἀ-
δυστόλῳ ἀπειθείᾳ** πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐν ἄλ-
λαις λέξεσι τὸ κατηγορητήριον ἄρχεται ἀπὸ τοῦ
πραγματικοῦ **γελοίου**· διότι ἀληθῶς, ἵνα ἔρχη-
ται **τρίτος**, πάντῃ ἀναρμόδιος, λέγων πρὸς τὴν
διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν **ὁ Μητροπολίτης σου**
δὲν δὲ ἀκούει, δὲν πείθεται εἰς σέ, οὐδεὶς ἐχέ-
φρων δύναται νὰ ὑπολάβῃ τὸν λέγοντα ταῦτα
ὅτι σπουδάζει.

Ἐὰν δὲ ὑποθέσωμεν τὸ ἐναντίον α') περιπίπτο-
μεν καὶ ἀκουσίως **εἰς τὸ ἄτοπον** τοῦ ὑποθέσαι
τὸν καταγγελέα **ὡς ἀπλοῦν ὑποβολέα**. Διότι
μόνος ὁ ἐν τῷ στενῷ κύκλῳ τῆς διοικούσης Ἐκ-
κλησίας εὐρισκόμενος δύναται νὰ γνωρίζῃ, ἐὰν
Μητροπολίτης τις ἐν ἐνεργείᾳ ᾗναι εὐπειθὴς ἢ
ἀπειθὴς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν του. Ἀλλὰ τὸ μὲν
εἶναι ἀδύνατον πρὸς τὸ ἄτοπον, τὸ δὲ πρόχειρον
εἶναι τὸ πενταετές μου ἱερατικὸν στάδιον, καὶ οὐ-
δέποτε θέλω πιστεύσει, ὅτι ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία
ἔχει ἀνάγκην σπουδαίως τὴν προσέλευσιν μαρ-
τυρίας τρίτου, ἵνα Αὕτη γνωρίσῃ κατὰ πόσον ὁ
Μητροπολίτης Αὐτῆς εἶναι εὐπειθὴς ἢ ἀπειθὴς
πρὸς Αὐτήν.

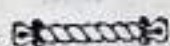
β') Ἐὰν δὲ τὴν ἀλλεπάλληλον τῆς Ἐκκλησίας τηλεγραφικὴν πρόσκλησίν μου ἤθελεν ἔχει τυ-
χὸν ὁ καταγγελεὺς ὑπ' ὧν, καὶ τὴν ἀναβολὴν
τῆς ἐνταῦτα ἀφίξεώς μου ἐπωφελήθη εἰς τὸ
σχηματῖσαι τὴν περὶ ἀπειθείας ιδέαν καὶ γνώμην
του, εὐτυχῶς διὰ τὸν καταγγελόμενον οἱ λόγοι,
οἵτινες πληρέστατα αἰτιολογοῦσι τὴν βραδύτητα
τῆς ἀφίξεώς μου εἰσὶ προχειρότατοι διὰ τὴν Ἐκ-
κλησίαν, καθ' ὅσον γράφονται μὲν πρὸς Αὐτὴν
παρ' ἐμοῦ ἐν ταῖς ἀπὸ τοῦ πρώτου τηλεγραφήμα-
τος τῆς προσκλήσεώς μου ἐπιστολαῖς πρὸς τὴν
ἡμετέραν προσκυνητὴν μοι καὶ πολυσέβαστον
Παναγιότητα, ὑποστηρίζονται δ' ἐπίσης ἐγγρά-
φως παρὰ τῶν κανονικῶν Σωματείων τῆς πόλεως
Τραπεζοῦντος διὰ σπουδαιοτάτων ἐγγράφων,
ἅπερ ἐπὶ τούτῳ ἀκριβῶς ἀπεστάλησαν ἐν δια-
μαρτυρίαις πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

γ') Ἀλλὰ καὶ ἐντεῦθεν ἐὰν ἠρύετο ὁ καταγγε-
λεὺς τὴν ἀφορμὴν, ἐπίσης προχειρότατα ἀποδεί-
κνυται **γελοῖος** διότι, ἐπιχολέρου οὔσης τῆς
ἐπαρχίας μου καὶ κατὰ συνέπειαν τῶν μὲν προσό-
δων τοῦ Μητροπολίτου στερεινουσῶν κατ' ἀνάγ-
κην ἀπόλυτον, τῶν δὲ δαπανῶν αὐτοῦ κατ' ἀνάγ-

κην ἐπίσης ἀπόλυτον πολλαπλασιαζομένων, διότι ἡ χεὶρ τοῦ ἀρχιερέως ἔδει νὰ τείνηται οὐ μόνον πρὸς τοὺς ἐν τῷ λοιμοκαθαρτηρίῳ λιμώτοντας, ἀλλὰ καὶ ἐπαρκοῦσα εἰς τὴν αἵφνης καταλαβοῦσαν τὴν ἔδραν αὐτοῦ **ἐνδειαν**, διότι ἡ ἀγορὰ κεκλεισμένη τυγχάνει ἐπὶ ἐξάμηνον ἥδη, διότι ἐντεῦθεν ἐργασία, παρέχουσα τὸν ἐπιούσιον ἄρτον εἰς τὴν διὰ τοῦ ἡμερομισθίου ἐπιζῶσαν τάξιν, εἶχεν ἀνασταλῆ, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἀναστολὴ τῆς μετὰ τοῦ Καυκάσου ἐπικοινωνίας, ἐν ᾗ ζῶσι χιλιάδες Τραπεζουντίων οἰκογενειάρχων, εἶχε συντελέσει τὰ μέγιστα εἰς τὴν στέρησιν καὶ τῶν τέως εὐπόρων οἰκογενειῶν. Τοῦ δὲ ἐκ τῆς χολέρας θανάτου ὡς ξιφὸς δαμόκλειον καθ' ἐκάστην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου κρεμαμένου, διότι ὀρθόδοξος ἀρχιερεὺς ὧν δὲν ἠννόουν, ἵνα παρέλθῃ ἡ ἡμέρα, ὅπως μὴ ἐπισκεφθῶ εἴτε τοὺς ἐν τῷ λοιμοκαθαρτηρίῳ πάσχοντας, εἴτε τοὺς ἐν ταῖς συνοικίαις προσβαλλομένους, εὐαρεστότερον πάντως καὶ συμφερώτερον καὶ ἀσφαλέστερον καὶ σωτηριωδέστερον ὑπὸ πᾶσαν πρόχειρον σχέσιν καὶ σκέψιν ἦτο διὰ τὸν Μητροπολίτην τοῦ ἐγκαταλείψαι ἅμα τῷ πρώτῳ τηλεγραφήματι τὴν ἐπαρχίαν

αὐτοῦ κρεμαμένην εἰς τοὺς αἵμοσταγεῖς ὁδόν-
 τας τοῦ ἐπιδημικοῦ λύκου, καὶ προστρέξαι εἰς
 τὸν ἐν Φαναρίῳ ἀμέριμνον καὶ ἀσφαλῆ βίον.
 Ἀλλ' εὐπειθέστερος εἰς τὸ καθήκόν του ὁ Μη-
 τροπολίτης ἐπολιτεύθη ὡς ἐμπρέπει τοῖς ὀρθο-
 δόξοις πατράσι τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ,
 ἐπιζητήσας εὐπρεπέστατα παρὰ τῆς διοικούσης
 Ἐκκλησίας ἀπλούστατα **ἀναβολήν**, χάριν ὑψί-
 στου τῆς αὐταπαρνήσεως καθήκοντος. Σπου-
 δαῖον λοιπόν, Παναγιώτατε Δέσποτα, θὰ ὑπε-
 λάμβανον τὸν καταγγελέα, ἐὰν ἤθελεν ἐναγάγει
 τὸν Μητροπολίτην του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπὶ
 παραβάσει ἱερωτάτου καθήκοντος, τοῦ καθήκον-
 τος, τοῦ ἀπαγορεύοντος παντὶ ποιμένι τῆς Ὀρθο-
 δόξου Ἐκκλησίας, ἵνα καθ' ἣν ἀκριβῶς ἐποχὴν
 τὸ χριστεπώνυμον αὐτοῦ ποίμνιον σφαδάζει ὑπὸ
 τὸ κράτος τῆς βροτολοιγοῦ χολέρας καὶ τῶν ταύ-
 της συνεπειῶν, οὗτος παρορᾷ τὰ πάντα καὶ
 σπεύδει ἀπλούστατα εἰς τὴν τρὶς ἐπαναληφθεῖσαν
 καὶ **ἐπὶ ἀπειλῇ τῶν συνεπειῶν τῶν ἱερῶν κα-
 νόνων** (!!!) ἐκσφενδονισθεῖσαν φωνὴν τῆς διοι-
 κούσης Ἐκκλησίας, οὐχὶ βεβαίως διότι ἠγνόουν
 «τίς ἡ πρώτη φωνὴ» «τίς ἡ πρώτη ἀγάπη» (ἀποκ.

Ἰωανν.), ἀλλὰ διότι οὐδέποτε ἐπαφῆκα ἐμαυ-
τὸν τοσοῦτον χαλαρόν, ὥστε νὰ γίνω ἀντικείμε-
νον περιεργείας ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν ἀνθρώπων,
οἵτινες συνήθως ἀγνοοῦσι τὰ καθέκαστα, ἀντικεί-
μενον, λέγω, ἀκαίρου περιεργείας, καθ' ὅσον
«λυμαινομένου ποιμνίου τινὸς ὑπὸ πολέμου ἢ
λοιμικῆς νόσου, ἢ λιμοῦ ἢ σεισμοῦ, ἐπ' οὐδενὶ
οὐδέποτε λόγῳ ἐπιτρέπεται τῷ ποιμένι ἐγκατα-
λείπειν τὸ ἑαυτοῦ ποίμνιον καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα τρέ-
πεσθαι».

Β'. Τὸ κατηγορητήριον **ταὐτολογεῖ**, ἥτοι πα-
ρουσιάζει προφανέστατα σύγχυσιν ἐννοιῶν, σύγ-
χυσιν λόγου.

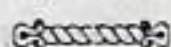
Ὁ σπουδαίως κατηγορῶν εἰδικεύει καὶ πρόσω-
πα καὶ περιστάσεις· ὀρίζει καὶ τόπον καὶ χρόνον
καὶ κατηγορούμενα. Ἀλλ' ὁ κατήγορος, ὅ,τι ἀνα-
φέρει εἰς τὸ πρῶτον μέρος ὡς γενικόν, τοῦτ' αὐτὸ
παρουσιάζει ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει ὡς μερικόν. Ἡ
δὲ σύγχυσις αὕτη τῶν περιστάσεων οὐδέν, ἀπο-
λύτως οὐδέν ἕτερον δεικνύει ἢ ἐν ἐκ τῶν ἐξῆς :
ἢ ὅτι εἶναι παράφρων, ἢ ὅτι ἦτο μεθυσμένος, ἢ
ὅτι τὸ πάθος κατὰ τοῦ Μητροπολίτου ἐκράτει τε-
θολωμένον τὸν νοῦν τοῦ συντάκτοντος αὐτὸ κατὰ

τὴν στιγμὴν τῆς συντάξεως, ἢ ὅτι ἐπὶ τέλους καταπροδίδει ἑαυτὸν ἀσεβῇ περὶ τὰ πολλά, ὡς ἐπίσης ἀσεβεῖ καὶ ἐν τῇ κρισιμωτάτῃ στιγμῇ, καθ' ἣν φέρει ἐνώπιόν του πρόσωπα, ὧν καὶ ἡ σκιὰ αὐτὴ ἔδει νὰ ᾔτο σεβαστή. Τοσοῦτο δὲ μᾶλλον τοῦτο εἶναι ἀληθές, ὅσον τὸ τόλμημα τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἀναφέρειν κατὰ πρόσωπον τοιαύτας λέξεις πρὸς πρόσωπα τὴν ἀνωτάτην ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τάξιν κατέχοντα εἶναι μέγιστον. Διότι, τίς ποτε ἐχέφρων, Παναγιώτατε Δέσποτα, μετὰ τοσαύτης χαλαρότητος τῆς συνειδήσεως καὶ εὐχερείας τοῦ νοῦς ἠδύνατο νὰ ἐκφέρῃ ἀπλῶς, πολλῶ δὲ μᾶλλον νὰ γράψῃ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀποσπάσματος; Τίς δ' ἄλλος ὁ μὴδὲ ἵχνος κἂν ἠθικότητος ἔχων, ὁ καὶ τῆς προχείρου αἰδοῦς στερούμενος; Δὲν καταφαίνεται λοιπὸν ὅτι ὁ γράφων τὸ κατηγορητήριον πρὸς πάντα ἀσεβεῖ, ὅτι ἀσεβῶν τὸν νοῦν ἔχει πρόχειρον, ὅτι τὸ ἔχειν τὸν νοῦν πρόχειρον καταφορᾷ αὐτὸν τὸν συντάκτην ἐγγὺς μᾶλλον εἶναι ἢ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ; Διότι, βεβαιότατα, δὲν ἀπαντᾷ εὐχερῶς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοσοῦτον ἀσεβὴς νοῦς. Ἀποφαίνομαι λοιπὸν μετὰ πολλῆς τῆς πιθανότητος ὅτι τὸ κατηγορητήριον ἐνταῦθα ἔχει τὸ ἐργαστή-

ριόν του. Ταύτην δὲ ὑποστηρίζουσι τὰ ἐξῆς ἀκαταμάχῃτα ἐπιχειρήματα α') ὁ χρόνος τῆς συντάξεως τοῦ κατηγορητηρίου. Ἐὰν τῷ ὄντι τὸ περιεχόμενον τοῦ κατηγορητηρίου ᾗτο ἀληθές, βεβαιότατα ἢ σπουδαιότερα κατηγορία θὰ ἐφέρετο πρώτη τῇ τάξει ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην, ἐνῷ φέρεται πάσης ἄλλης ἐσχάτη. Λαμβάνει δὲ τὴν γένεσίν του, ὅτε ἤδη ἀπὸ δύο μηνῶν εὐρίσκομαι μακρὰν τῆς Τραπεζοῦντος. β') Ἐὰν ὁ ἀποδιδόμενος χαρακτήρ εἰς τὸν Μητροπολίτην Τραπεζοῦντος ἀπὸ τοὺς ἐκ Τραπεζοῦντος κατηγόρους ᾗτο ἀληθής, βεβαιότατα ἢ θέλεν ἀπαντᾷ ἢ αὐτὴ κατηγορία καὶ ἀπὸ τοὺς ἐκ Κερασσοῦντος κατηγόρους. γ') Ἐχω εἰς χεῖράς μου ἐπιστολὴν ἐκ Τραπεζοῦντος ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 νοεμβρίου, ἀνήκουσαν εἰς φίλον μου, ὅστις μεταξὺ τῶν ἄλλων λέγει καὶ τὰ ἐξῆς: Ἀκούσατε καὶ ἐν ἀστεῖον. Πρὸ ἡμερῶν ἦλθε τηλεγράφημα αὐτόθεν παρὰ Α. Κακουλίδου εἰς τὸν ἐνταῦθα Γρηγ. Καπαγιαννίδην (κατὰ λάθος ἀντὶ εἰς Γρηγ. Κακουλίδην). ὁ κ. Γ. Καπαγιαννίδης ἔλειπεν εἰς τὸ χωρίον καὶ τὸ τηλεγράφημα ἐνεχειρίσθη ὁ ὑπάλληλός του Ἀθανάσιος, ἔχον οὕτω: «Πράγματα πολὺ διαφορετικά. Τηλεγραφήσατε

Κολάσση ἐνεργῆσαι κατὰ Μητροπολίτου ἐν δημο-
σιογραφίᾳ· συλλέξατε πᾶν ὅ,τι κατὰ Μητροπολί-
του κτλ. κτλ.». .

Ὡστε ἡ περικοπὴ αὕτη τῆς ἐπιστολῆς τοῦ φί-
λου μου, ἐνῶ προδεικνύει ποίαν χαμερπῇ πορείαν
ἐξελέξαντο οἱ κατήγοροί μου, μᾶς δίδει ταῦτο-
χρόνως καὶ τὰ ἐξῆς· α') τὸν χρόνον τῆς συντά-
ξεως τοῦ κατηγορητηρίου, καὶ β') τὴν ἀφορμὴν
τῆς συντάξεως αὐτοῦ, ἵτις κάλλιστα μᾶς αἰτιο-
λογεῖ καὶ τὰς κρίσεις, ὥς ἀνωτέρω ἔφερον περὶ
τῆς διανοητικῆς καὶ ψυχικῆς καταστάσεως τοῦ
συντάκτου τοῦ κατηγορητηρίου, ὅτι ὁ νοῦς τοῦ
συντάκτοντος ἦτο ὑπὸ πάθους τεθολωμένος, ὅτι
ἀσεβῶν ἔγραψε τὸ κατηγορητήριον, ὅτι δὲν εἶναι
ἐπαρχιακὸς ὁ νοῦς ὁ συλλαβὼν τὴν ιδέαν τοῦ κα-
τηγορητηρίου, ὅτι τὸ ἐργαστήριον εὐρίσκεται ἐν-
ταῦθα, ὅτι ὁ ἀποβλέπων πρὸς τὴν ἡμερομηνίαν
καὶ ὑπολογίζων τὸν χρόνον τὸν ἀναγκαῖον, μέ-
χρις οὗ φθάσει εἰς Τραπεζοῦντα καὶ ἐπιστρέψει,
θέλει εὔρει αὐτὸν μετὰ τὸν τοῦ τηλεγραφήματος.

Διὰ τί τάχα νὰ μὴ ὑποθέσωμεν, ὅτι εἰς τῶν ἐν-
ταῦθα Τραπεζουντίων ἔγραψε τὸ κατηγορητήριον,
καὶ ἴσως μάλιστα διεφθαρμένος τις νεανίας, μέγα

τι οἰόμενος εἶναι καὶ θαυμαστὸν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τοῦ Πέραν καὶ ὅτι ἀπέστειλεν αὐτὸ εἰς Τραπεζοῦντα ἀπλῶς χάριν ὑπογραφῆς ; Τὸ μετὰ τοῦ τηλεγραφήματος χρονικὸν διάστημα καὶ τοῦ τῆς ἀφίξεως τοῦ κατηγορητηρίου τούτου εἶναι ἐπαρκές. Νομίζω δ' ὅτι αὐτὸς οὗτος εἶναι καὶ ὁ κοιμιστὴς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τῆς κατηγορητηρίου ἀναφορᾶς.

Γ'. Τὴν αὐτὴν κατηγορητήριον ἐκφρασιν φέρουσιν εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμ. Θ. Παναγιότῃτος α') τηλεγράφημα ἐκ Τραπεζοῦντος πρὸς Δ. Γενιδουνιᾶν, καταφθάσαν πρὸ τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς μου· β') αἵτησις Δ. Τεζαψίδου καταφθάσασα ὀλίγον μετ' ἐμέ· γ') τὸ κατηγορητήριον, οὗ τυγχάνει μέρος τὸ ἀποσταλέν μοι ἀπόσπασμα. Εὐαρεστηθῆτω ἡ Ὑμ. βαθυσέβαστός μοι Παναγιότης, ἵνα παραβάλῃ καὶ τὰς τρεῖς ταύτας πηγάς. Φρονῶ ὅτι ἀναποφεύκτως θέλει εὔρει τὴν ἐξῆς ἀοριστίαν καὶ σύγχυσιν· α') τὸ τηλεγράφημα ἀναφέρει ἢ δὲν ἀναφέρει τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον, καθ' ὃν καὶ ὅπου ὁ Μητροπολίτης εἶπε τὰς ἀνοσίους καὶ ἀσεβεῖς τοῦ κατηγορητηρίου ἐκφράσεις· β') ἡ αἵτησις τοῦ Τεζαψίδου ἀναφέρει καὶ τόπον καὶ χρόνον «ἐν τῇ

ελευταία, λέγει, (νομίζω) συνεδρία τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς πόλεως ἢ ἐν τῷ δωματίῳ τῶν συνεδριάσεων» καὶ γ') τὸ ἀνὰ χεῖρας ἀπόσπασμα λέγει ῥητῶς «ἐνώπιον πλήθους» ἥτοι κατὰ τὴν ἀναχώρησίν μου βεβαίως, εἰς τὴν προκυμαίαν τῆς πόλεως βεβαιότατα· διότι μόνον ἐκεῖ εἶχον ἐνώπιόν μου **πλῆθος**.

Τί λοιπόν, Παναγιώτατε Δέσποτα, καταμαρτυροῦσιν αἱ ἀοριστίαι αὗται, αἱ περὶ τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος προκειμένου ; Καὶ τί ἕτερον ἢ ἀναίσχυντον ψεῦδος, ἀναίσχυντον συκοφαντίαν, ἀκατανόμαστον θράσος τοῦ τε συντάκτου καὶ τῶν ὑπογραψάντων ;

Τὸ τηλεγράφημα διατυποῖ ἄλλως τὴν ἐκφρασιν· ὁ Τεζαψίδης κᾶπως προσεγγίζει τῇ ἐκφράσει τοῦ τηλεγραφήματος καθ' ὅσον προσεγγίζει καὶ εἰς τὸν χρόνον τοῦ τηλεγραφήματος. Ἀλλὰ τὸ ἀπόσπασμα τοῦ κατηγορητηρίου ποικίλλει τὴν ἐκφρασιν, ἐπιπροσθέτει τίτλους, παρεισάγει νέα πρόσωπα, ἐπαυξάνει τὰς περιστάσεις, ἀναλύει τὸ πρῶτον τὴν διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν, καὶ συμπύσσει Αὐτὴν τὸ δεύτερον ἐν τῇ λέξει Ἐκκλησία. Αἶ, τοσοῦτον σπουδαία καταγγελία, ἀποτε-

λοῦσα ἔγκλημα καθοσιώσεως διὰ τὸν κύκλον, ἐν ᾧ ζῇ ὁ κατηγορούμενος, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐνεδύετο τοσαύτας μορφάς, ἐὰν τῷ ὄντι ἦτο ἀληθὴς καὶ πραγματικῶς, ἀλλὰ θὰ ἀνεφέρετο **λέξις πρὸς λέξιν.**

Ψεῦδος λοιπὸν ἀναίσχυντον, ἀσέβειαν πρωτοφανῆ, συκοφαντίαν μυσαρὰν καὶ ἀποτρόπαιον, ἀποτελεῖ καὶ τὸ ἔσχατον τοῦτο κατηγορητήριον, καθὼς καὶ τὸ πρῶτον καὶ ἡ ὅλη καταφορά ἐκ τε Τραπεζοῦντος, ἐκ τε Κερασοῦντος. Καὶ ἐκ Τραπεζοῦντος μὲν χάριν τοῦ Κοζάπασι καὶ διαβοήτου διὰ τὰς πέντε ἀρχιερατείας ἀπὸ Κωνσταντίνου μέχρι Γαβριήλ, Γεωργίου Καρβουνίδου. Ἐκ Κερασοῦντος δὲ χάριν τοῦ σφετεριστοῦ πολλῶν τῆς κοινότητος καὶ τῶν Σχολείων χρημάτων Γεωργίου Κωνσταντινίδου . . .

Ἐν Φαναρίῳ, τῇ 28 Νοεμβρίου 1892.

Τῆς Ὑμ. Θειοπάτρης καὶ προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Ταπεινότατος θεράπων

† Ο ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023493

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

